

1928 K 944

DISPUTATIO

De

*Difficilima, utilissima, maximeq; con-
troversa questione,*

74.

64.

I

AN PROPRIA
UNIUS REI ALTE-
RI REALITER COMMU-
NICARI POSSINT.

Quam

*Deo Opt. Max. docente & ducente, Amplissi-
mae facultatis Philosophicae Collegio*

Jubente

In inclyta VViteberga

PRO LOCO

*In facultate Philosophica sibi assignato,
publico Examine subicit*

M. BALTHASAR FURMANUS

VVitteb. Saxo. Al. El. Fac. Philo-
sophicae Adjunctus

RESPONDENTE

JOHANNE NICOLAO

SCHULINO Gnodtstadiensi Franco,

Prelo Richteriano, Anno M. DC. XIX.

1619

V I R I S

Admodum Reverendis, Cla-
rissimis, Excellentissimis

Dn. FRIDERICO BALDUINO

Facult. Theolog. Seniori, Pastori
ac Superintendenti.

Dn. BALTHASARI MEISNERO
Dn. M. ERASMO SCHMIDIO.

Illis S. S. Theologiae Doctoribus celeberrimis, ejusdemq; in Academia Leucorea Professoribus Publicis, & religionis ynnocentiae Lutheranae propugnatoribus acerrimis: huic Graecae Linguae ac Mathematicarum Professori meritissimo, atq; alumnorum Electoralium Inspectori gravissimo

Dominis, Inspectori, Mecænatibus, Præceptoribus meis aeternum colendis, suspiciendis

γρηνασμεα hoc Philosophicum

Gratitudinis, observantiae, honoris & amoris
ergo inscribere volui

Johann Nicolaus Schulze.

THESIS I.

Uo sunt genera hominum circa philosophiæ majestatem, ejusq; Verum usum errantium: Alterum eorum, qui philosophiam damnando nobilitatem ejus maculant, qui omnem non solum philosophiæ cognitionem, sed & omnium Philosophorum consuetudinem ejurarunt, qui philosophiam ineptiis suis indignissimo risu traducunt, ac omnem ejus majestatem & utilitatem proscriptam & miserabili fato sublata cupiunt. Alterum eorum, qui non nisi principia philosophica crepando, illisq; malè utendo, omnia secundum illa principia æstimare, & nihil, nisi quod cum illis conveniat, admittere volunt.

II.

Utrumque hoc genus hominum (quorum alterum Negligentium, alterum Malè utentium non incommode appellari posset) sedulo fugiendum est; à Cujuscunque enim parte steteris, non solum philosophiæ sed & ipsius sacratissimæ Theologiæ majestatem fordescere videbis.

III.

Non audiendæ sunt foedissimorum hominum voces, quas in omina philosophiæ cantant, & quibus philosophiam conspurcare conantur. *Eximiam enim philosophiam esse nemo nisi ex barbaris ignorat, Euphorm. Satyr. in Icon. anim. p. 293.*

IV.

Quomodo barbara erit philosophia, qua sola effecit, ne barbarus esset orbis? Idem parte 2. Sat. p. 173. Cui Humanitas nomen suum accomodavit, Idem p. 171. qua nos à pecudum vilitate seducit & cognationis nostræ cum cælo admonet. Idem in ap. 74. qua in penetralibus regum nata, quam ipsi principes principatus sui ornamentum, calamitatis solatium habuere, Idem parte 2. Satyr. p. 170.

V.

Ab hoc fastigio philosophia nullis contemptorum & oso-
rum machinis dejici poterit, nec tristes isti Censores eam ex scien-
tiarum utilissimarum albo delebunt. Euph. part. 2. pag.
167.

VI.

Imò cum ars non nisi ignorantem osorem inveniatur,
& *philosophia neminem præter rusticum vulgus fugiat*, Idem lib. dicto p.
173. osores illi philosophiæ suæ ignorantia ipsi fiunt indices,
quod ad philosophiæ interiora nunquam penetrare aut potue-
rint aut voluerint, & nunc damnata omni spe eandem addiscen-
di in ingrata quiete senescere, quam philosophiæ dignitatem a-
gnoscerent ac utilitatem profiteri malint.

VII.

Neque tamen propterea, quod philosophiæ necessi-
tatem & utilitatem contra contemptores factam tectam volu-
mus, contrarii vicii macula nobis aspergenda est, quasi Theolo-
giæ Reginam illam constituendam velimus.

VIII.

Faciunt hoc illi, qui ipsas res divinas, immenso di-
sputando studio dum evolvere volunt, miserius impediunt, qui
ad fastum subornata philosophiæ cognitione veluti anhelii in i-
psius Theologiæ culmen ascendunt, totum orbem despiciunt,
tanquam soli integri & soli sapientes, qui suam sententiam velut
plebiscito jubent veram esse & à suis ubique propugnari.

IX.

Nimis audax est hæc philosophia, quæ omnia sceptræ
Theologica aliquot hominis laceffere non veretur: non tam
philosophiæ quam Hæreticorum sanam philosophiam aut non
intelligentium aut malè utentium hoc vitium est, qui placitis suis
tanquam veneno suavissimo intinctas mentes è philosophia in
Theologiam deducunt, & alienam potentiam ad sui erroris de-
fensionem armant.

X.

Istiusmodi Hominum vitiis ipsa philosophia fingenda
non est; Bona ea est, modo quis rectè uti norit. Ut enim aliàs
mens

mens mala in suspicionibus gravis veneno suo pastum de innoxio flore quærit Euphor. apol. 62. sic isti homunciones erroribus suis in Theologia de innoxia Philosophia pastum & alimentum quærunt.

XI.

Eludant ergo alii, ut volunt, majestatem philosophiæ per contemptum barbaris ac incultis ingeniis horrentes & hunc demum virilem animum & nobilitate dignum existiment, qui Musas omnes, adeoque Philosophiam ut vilem, ineptamque refugerit, Euphorm. hon. 435.

XII.

Abutantur alii Philosophia, eandem aut male docti, aut ad natum & auctoritatem aliorum sapientes, quantum ipsis per veros Philosophiæ cultores licet, nos tamen nec Philosophiam veram nec verum ejusdem usum relinquemus, sed illam nobiscum ad Theologiam velut ad nobiliorem mercatum circumducimus; *Neg, enim animi nostri cognitione philosophica, tam levi sarcina, opprimuntur.* Euphoc. in apol. 75.

XIII.

Vix autem convenientius problema dari visum fuit, quo & Philosophiæ dignitatem contra Osiores & verum ejusdem usum contra abutentes ostendere possimus, quam istud propositum, quo, an unius rei propria verè & realiter communicari possint, controvertitur.

XIV.

Ex hujus scientiæ trunco virgulti luxuriant, quorum usus non tantum in Philosophia sed ipsa Theologia est maximus: quod nemo nisi controversiæ hujus inter Lutheranos & Calvinianos ignarus, negare audebit.

XV.

Non ergo in lite sterilissima jam versamur, sed in materia, quæ diligentissimo examine non indigna. Novimus enim judicium illud Demosthenis severum, qui gravissima vituperatione dignos judicabat, qui abundantis in rebus ociosis ac pensi uullius, inopes sunt in pulchris & utilibus: Isti enim, præterquam quod languidum, & enervatum gerunt animum Seneca l. 5. ep. 39. insuper naturæ suæ decoctores sunt nequissimi Scal. Exerc. 325.

A 3

XVI. Quam-

XVI.

Quamvis autem existiment Calviniani, ineptissimè sibi hanc controversiam moveri, quasi nemo illius enucleationem aut laboriosius quæsvisset, aut decisionem felicius invenisset, & quæstionem hanc à se adeò excussam, ne quisquam amplius à quoquam de ea discere possit: Ideò simpliciter in quæstionis hujus decisione affirmativam nostram naturæ ordini adversam esse scribere non verentur.

XVII.

Nos tamen in hac disputatione contra ipsos affirmativam nostram, qua *propria unius rei alteri verè & Realiter communicari posse statuimus* exemplis aliquot, ex ipsius naturæ meditullio depromptis, demonstratam dabimus, ut Calviniani negativæ suæ falsitatem liquidò cognoscere possint, ne apud se solos Philosophiæ domicilium esse, aut omnes Musas felici facinore apud se in custodia haberi existiment; ut mihi hoc de Jesuitis dictum Euphormionis in apol. p. 28. de Calvinianis uti liceat.

XVIII.

Itaq; *subjectum nostræ quæstionis* quod attinet, ex Isagoge Porphyrii vulgò quadruplex acceptio enumeratur, diciturq; propriam. 1. quod *τινὶ ἐίδει μόνω*, sed non *τῷ παντὶ*, ut Geometram esse, 2. quod *τῷ παντὶ*, sed non *τῷ μόνω*, ut bipedem esse, 3. quod & *τῷ παντὶ & τῷ μόνω* sed tantum *ποτε*, ut canescere, 4. quod *τῷ παντὶ ἢ ἢ μόνω, ἢ ἢ αἰς*, ut esse risibile, inest.

XIX.

Ista tamen divisio Proprii non adeo accurata videtur; quia primus modus cum tertio fermè coincidit, quod enim soli sed non omni inest, idem ac quod soli inest, sed non semper: Ideò alia divisio Proprii ex Aristotele 5. Top. c. 1. accuratior & commodior assumitur, quâ proprium aliud *πρὸς ἑτερον*, aliud *ποτε*, aliud *ἀπλῶς* dicitur.

XX.

Proprium, πρὸς ἑτερον dictum est, quod tantum in comparatione consistit & solum respectivè & in collatione ad aliud, quod proprio isto caret, alicui tribuitur: Hoc modo Esurire, siti-re, dormire, nasci, Pati, propria sunt hominis, nimirum: in collatione ad DEUM, etiamsi nec soli homini nec semper competant.

XXI.

XXI.

Proprium ποτε dictum est, quod omni & soli speciei sed non semper convenit. Ejusmodi propria à nonnullis Actualia vocantur, & nihil sunt aliud, quàm illi actus secundi seu operationes ex potentiis naturalibus seu actu primo provenientes, quæ non necessaria sed contingentes, ideoque separabiles sunt.

XXII.

Hoc modo ridere & flere proprium est hominis sed tantum ποτε quia homo nec semper ridet, nec semper flet. Zoroaster enim natus statim risit, nunquam autem ille, qui propterea dictus fuit Agelaustus, quia actus aptitudinis in quolibet individuo non est necessarius Scal. Ex. 750. f. 3.

XXIII.

Proprium ἀπὸ λῶς seu ἀπὸ dictum, est, quod uni soli rei, semper & perpetuo competit, ac sine ulla aut loci aut temporis exceptione inest, ut cum illa re, cui inest, recipiari ac converti, ac à positione vel remotione hujus proprii ad positionem vel remotionem ipsius speciei concludi possit.

XXIV.

Ejusmodi proprium à nonnullis proprium Potentialē, perfectum, ἐπισημῶδες & ἀναγκαστικόν dicitur; est que nihil aliud, quàm illæ potentia naturalis seu actus illi primi, à quibus operationes seu actus secundi profluunt: Tale proprium in homine est potentia ridendi, flendi, loquendi; in animalibus, potentia loco movendi; in igne, potentia urendi, lucendi, calefaciendi.

XXV.

Hiscæ paucis pro subjecti explicatione præmissis, omnes has tres proprii significationes nos acceptare, & per propria non solum propria tertiæ sed & primæ & secundæ significationis intelligere dicimus: in hac enim quæstione etiam, quod actus est transiens, & quod in respectu ad aliam rei alicui competit, proprii nomine venit.

XXVI.

Prædicatum quæstionis quod attinet, circa illud duo ad meliorem quæstionis intelligentiam prænosceda veniunt; 1. qualis communicatio hic intelligatur; 2. Qualia subjecta, inter quæ communicatio fieri dicitur, esse debeant.

XXVII.

XXVII.

Non Communicationem à communi dici ipsum Etymon docet: Commune enim est Unum quid, quod plura participant, unde bonum commune, quo multi fruuntur, dicitur: Et *communicatio unius rei à pluribus possessio & usurpatio, brevissime quidem sed & rectissime describitur.*

XXVIII.

Communicatio hæc à nonnullis duplex statuitur, *verbalis*, quando subjecta nil nisi nomina propriorum communia habent, quam communicationem tropo aliquo affectam esse oportet. *Realis*, quando duo subjecta de ipsis propriis verè participant. Nos illà, tanquam casta aliqua nuce rejecta, hanc nostræ considerationis propriam esse dicimus.

XXIX.

Subjecta, in quibus communicatio debet fieri, non sola re-
tione diversa, sed distincta substantiæ esse debent: *Excluditur ergo 1. Communicatio duorum accidentium*, quæ fit, quando duo accidentia in uno subjecto concurrunt, in eoque copulantur & de se invicem in concreto prædicantur, ut quando dico, Theologus est Philsophus.

XXX.

Excluditur 2. Communicatio inter substantiam & accidens, quæ fit, quando id, quod competit accidenti, tribuitur substantiæ & de ea prædicatur, eò quòd hoc accidens substantiæ inhaereat: sic difficulter consistere terminis propriis tribuitur substantiæ, cui inest, cum tamen aliàs humiditatis sit proprium.

XXXI.

Excluditur 3. Communicatio κατὰ μέγεθος, qua proprium generis communicatur speciei, vel speciei proprium individuo: Genus enim quia est quiddam Universale & ad speciei essentialem constitutionem requiritur, ac in ejusdem definitione continetur, hinc quicquid generi competit, idem quoque speciei per communicationem generis competit.

XXXII.

Excluditur 4. Communicatio κατὰ σπυραδοχὴν, quæ est inter partem & totum, per quam communicationem toti communicatur proprium partis & de eo prædicatur. XXXIII.

XXXIII.

Excluditur 5. Communicatio κατὰ σύγχυσιν, qua proprium unius mixtibilis toti, quod ex mixtione ortum est, communicatur & de eo prædicatur. Talis communicatio est in hydromelite, cui inest & de quo prædicatur dulcedo propter commixtionem & dulcedinem communicatam.

XXXIV.

Subjecta autem realiter diversa, inter quæ communicationem faciendam esse thesi 14. diximus, cum sint duplicia, quædam ἀσυνδύατα, separata seu disjuncta, quæ non quidem omni contactu carent, sed tamen nec ita sunt conjuncta, ut unum alterum intima quadam περιχώρησι pervadat: quædam συνδεδυασμένα unita & conjuncta, inter quæ ista mutua περιχώρησι datur, nobis hoc in loco non de illis, sed his subjectis sermonem esse præmonitum volumus.

XXXV.

Ergo iterum *removetur 1. Communicatio κατὰ μετέκτασιν*, secundum transgressionem, quando communicatum communicans deserit, & ad illud, cui communicatur, transit: sic sonus concionatoris auditoribus, & donum principis donantis ei, cui donatur, communicatur.

XXXVI.

Removetur 2. Communicatio κατ' ἀλλοποίησην quæ quidem non ipsum Communicantis proprium propagatur, sed similis qualitas, seu effectus, numero diversus, in altero producitur, eique comunicatur. Talis communicatio fit, quando per generationem pater animam & corpus, quando præceptor discipulo suam eruditionem, quando DEUS Creaturis suam bonitatem communicat.

XXXVII.

Removetur 3. Communicatio κατὰ χεῖρισιν, qua id, quod est & manet unius proprium, utendum datur alteri, & sic cum eo communicatur, quo sensu amicorum omnia communia, nimirum ratione usurpationis, esse dicuntur.

XXXVIII.

His modis omnibus rejectis, dicimus subjecta Communi-

B

catio-

8
cationis, de quibus nobis sermo est, esse quidem substantias realiter distinctas non tamen disjunctas, sed sese invicem mutua quadam *ωχιωρήσει* & intima pervasione penitus amplectentes; quæ communicatio Græcis *κοινωνία κατὰ συνδύασιν & ἔνωσιν* dicitur, & fit, quando unius rei proprium propter unionem alteri subjecto ad communem possessionem, usurpationem & denominationem, sine sui vel multiplicatione vel transfusione realiter confertur.

XXXIX.

Et hæc est illa communicatio, quæ omnibus Calvinianis odiosa est, & cujus nullum in toto naturæ ordine exemplum dari posse clamitant, unico illo fine, ne divina illa dona Carni Christi communicata concedere cogantur: Absque hac enim huius problematis applicatione si foret, non adeo curiosi in negativa sua defendenda forent.

XXX X.

Quamvis verò nunquam nobis animum induxerimus, divina illa dona carni Christi communicata ex Philosophia probare (Hanc enim sola autoritate sacrae scripturæ nixi, etiam si omni naturæ cursui in totum contrariaretur, firmissimè crederemus) Tamen quia Calviniani *λόγος* propria Carni Christi communicata esse ex eo præcipuè negant, quod talis communicationis exemplum nullum prorsus in tota rerum natura inveniatur; Ut effati istius falsitas appareat, talem priorum communicationem aliquot exemplis ex ipsa natura petitis demonstrabimus.

XLI.

Primum communicationis istius exemplum suppeditat nobis Corpus & Anima: Hæc sunt subjecta distinctissima; Unum n. ex nihilo Creatum, alterum ex limo terræ creatum est, unum materiatum, alterum materiæ expers, unum ex elementis compositum, alterum simplicissimum & omni compositione carens, unum incorruptibile & immortale, alterum corruptibile & mortale, unum Spiritus, alterum Corpus est, unum formæ, alterum materiæ rationem habet.

XLII.

Et tamen corpori omnia animæ propria propter factam unionem communicata sunt, quæ propria animæ humanæ cum sint

sint triplicia, vivere, sentire, intelligere, hæc singula corpori communicata esse ordine nunc ostendemus.

XLIII.

Præmittimus autem vitam (quatenus nimirum sumitur pro actu primo) esse facultatem animæ propriam, idque facillime probamus ex eo, quod corpus & anima separatim non vivat; quod tamen futurum erat, si vita facultas corporis propria esset: quodque non omne corpus vivat, quod iterum futurum erat, si vita corpori esset propria, quia τὸ κατ' αὐτὸ τὸ κατὰ παντὸς præsupponit.

XLIV.

Hinc quia corpus cum anima conjunctum est & dicitur vivens, ipsum vitam habere necesse est: (omne enim dici requirit inesse) Vita illa, qua vivit corpus, corporis propria non est, ut ex præcedenti thesi clarum est. Ergo corpus per communicationem vitæ ab anima accepta vivit. Ergo propria quædam communicari posse concludimus.

XLV.

Sensum quoque corpori ab anima communicari probatum est facillimum: Corpus enim cum anima conjunctum est & dicitur sentiens, ergo sensum habere necesse est. Si sensum habet, habet eundem vel ex se & proprietate naturali, vel ex alio & beneficio communicationis. Non ex se & proprietate naturali (aliàs enim non solum omne corpus, sed & corpus humanum ab anima separatim sentiret) ergo ex alio & beneficio communicationis, nimirum ab ipsa anima. Ergo potentia sentiendi propria animæ sensitivæ à corpore possidetur. Ergo propria quædam communicari posse concludimus.

XLVI.

Facultatem quoque, intellectivam etiam corpori, omnibusque ejus partibus communicatam esse non absurdè statuitur, & facillimè colligitur ex eo, quod corpus & omnia membra animam habeant communicatam. Ergo etiam omnes animæ potentias, ergo & potentiam intelligendi: quia anima à suis potentiis, aut una potentia ab altera separari nequit, sed individuo nexu conjuncta sunt, sequitur inseparabili passu consequuntur.

XLVII.

Hinc Scaliger Exerc. 307. sect. 37. affirmare non dubitavit, intellectum etiam in pedibus esse: quæ intelligendi potestas licet per pedes non exeratur, nec in pedibus ulla ejus actio appareat, ob arctissimam tamen cohaesionem corpori omnibusque ejus partibus adesse certissimum est, quia anima ubicunque est, Ibi tota est.

XLVIII.

Hinc ipse Aristoteles lib. I. Eth. cap. ultimo ait, quandam partem animæ hominis per se ratiocinari, quandam per participationem, nimirum appetitum sensitivum, qui ad corpus pertinet. Ex quo Cla. Phil. Jacob. Martini in prælectionib. cōtra Keck. pag. 294. & 487, acutissimè probat, facultatem sensitivam, licet ex se sit ἀλογος & irrationalis, fieri tamen rationalem per participationem & communicationem, quia cum facultate λογική in homine conjuncta est. Et hæc de primo exemplo.

XLIX.

Alterum exemplum, quo Communicatio priorum probari potest, à ferro & igne desumimus: Hæc I. per naturam sunt distinctissima & diversissima. I. Quia ipso genere & definitione differunt; ignis n. substantia corporea simplex, ferrum autem mixta est. 2. quia unum alteri in actu existenti; advenit; ferrum enim quando ignis ei advenit, suam formam specificam habet. 3. quia unum existentiam ab alterius existentia separatam habet, ignis enim sine ferro & ferrum sine igne existere potest. L.

II. Lux, igneus ille candor seu rubor, quo ignis splendet, & potentia urendi igni sunt propria: quicquid enim è duobus uni per naturam cōpetit, illud hujus est proprium: Atqui lux & vis urendi è duobus uni, igni nimirum & ferro duntaxat competit; quia ignis per naturam suam lucet & lucidus est, ferrum verò opacum & nigrum. Ergo lux & vis urendi per naturam suam igni est propria. Hinc Arist. 2. de par. ani. c. 2. Ferrum, lapidem & cætera similia simpliciter calida esse negat, cum sua natura sint frigida.

LI.

III. Et tamen ferrum sua natura opacum & nigrum verè & realiter, lucet & urit, quia de se lumen & splendorem spargere &

& ad motam materiam, adurere ipsi sensus testantur, Ergo propria ignis ferro communicata esse necessum est: ferrum enim sine luce verè & realiter lucere, sine calore verè & realiter calere & urere non posset.

LII.

Quod majoris evidentiae gratia hoc Syllogismo stabilimus: Ferrum ignitum urit 1. aut luce sibi per naturam insita, 2. aut luce ab igne in ipso producta, 3. aut luce ipsius ignis in ferro existentis, quae lux igni est propria, ferro verò per Unionem communicata. Non primum, quia ferrum per se nigrum & opacum, non nisi ignitum & sic accidentario lucet. Non secundum, quia lux illa aut per Emanationem aut per transmutationem produceretur.

LIII.

Non per Emanationem, quia non lux sed lumen à luce emanat: Non per transmutationem, quia sic ferrum ab igne accenderetur & in ignem converteretur, & duae contrariae qualitates eidem subjecto per Inhaerentiam inessent: Ergo tertium, nimirum ferrum luce ipsius ignis in ferro existentis, ipsi luci propria, ferro autem communicata, lucere relinquitur.

LIV.

Breviter: Qui ferrum ignitum verè & realiter lucere & urere negat, omnibus sensibus bellum indicit, & id efficit, ut videns non videat, adeoque non curiosa refutatione, sed sensuali testimonio indiget, dignusque est, qui ferro ignito ustuletur, donec sentiat, videat, intelligat & fateatur, ferrum ignitum & urere & lucere. Et haec de exemplo Altero.

LV.

Tertium exemplum, quo priorum Communicatio confirmari potest, desumitur à materia & forma, cujus actus communicatur materiae. Id quod probatur 1. Quia materia & forma ad unum reale, incommunicabile constituendum concurrunt, & ad unum suppositum uniuntur, Ex quo illa inter se communicari posse colligimus, quia ex duobus incommunicabilibus unum incommunicabile constitui nequit, & ex duobus in actu positis, unum fit actu compositum.

LVI.

Imò nisi forma sese materiae communicaret, & materiam, actua-

B 3

actuaret, & sic cum materia unum compositum constitueret, unum aliquod ex materia & forma fieri non posset: quia materia per suam naturam communis & in determinata est, per formam autem limitatur & restringitur.

LVII.

2. Quia materia & forma sese in constituto aliquo certo supposito permeant & pervadunt, ita ut nulla planè particula materiae reperiatur, quæ non informata dici possit. Ex qua intima, arctissimaq; permeatione Communicatio evidentissimè colligitur, ut hinc forma toti materiae, omnibusq; ejus partibus verè & realiter communicata sit. Hæc enim περιχωρήσεως natura est, ut ea, quæ sese permeant, permeando invicem communicent.

LVIII.

3. Quia de materia forma prædicatur & materia informata dicitur, quod non nisi propter illam unionem fieri posse certissimū est. Ex hac denominatione seu ex hoc modo prædicandi Communicatio invictissimè colligi potest. Ubi enim talis est prædicatio, ut unum ab altero denominetur, Ibi omninò & Unio & Communicatio præsupponenda est.

LIX.

Ex qua communicatione formæ cum materia priorum Communicatio ultrò sequitur: Quia enim materia & forma ad ad unum suppositum constituendum concurrunt, quia arctissima περιχωρήσει conjuncta sunt, & unum ab altero denominationem accipit: Imò quia materia δυνάμεως, forma verò ἐντελεχείαι rationem habet, hinc propria formæ materiae communicata esse concludimus: Cōmunicata enim essentia omnia quoq; essentialia consequentia & proprietates, communicatis his ipsa quoq; illarum actio communicatur.

LX.

Et hæc sunt præcipua exempla philosophica cum additis rationibus, quibus negativam Calvinianorum everti & veram ac realem priorum Communicationem sufficientissimè probatam dari firmissimè statuimus: Cui negativæ ipsorum nunquam subscribemus, nisi fundamenta nostra eversa viderimus.

LXI.

Exemplis hisce philosophicis Theologi exempla Theologica, propter

propter quæ hæc ex philosophicis disputari solent, addunt, & i. hypostasin 2. majestatem λόγος propriam carni, 3. passiones carnis proprias τῷ λόγῳ verè & realiter communicatas esse cōtra Calvinianos demonstrant, quæ nos hîc prolixè addere instituti nostri ratio non permittit: Nobis n. communicationem priorum ex philosophicis demonstrasse sufficiat; applicationem ad exempla Theologica cuilibet liberam relinquentes.

LXII. Interea in gratiam Calvinianorum, ut quam lubricis & sibi ipsi non constantibus fundamentis negativa ipsorum nitatur, quivis possit colligere, unicum adhuc fundamentum ex ipsorum Calvinianorum hypothesi addemus: Si enim fundamentis Calvinianorum nostram stabiliverimus sententiam, exinde certiore rem futuram non præter rem statuimus.

LXIII.

Disputant ipsi ἀετοκλασίας seu Panifragij Ceremoniam in sacra cœna ad eò esse necessariã, ut ipsam essentiã cœnæ truncari & mutilari affirmare non vereantur, nisi panis in ipso dispensationis & administrationis actu frangatur. Videatur Keck. l. 3. Syst. Theol. 8. p. 455.

LXIV.

Hanc sententiam Lutherani quando respondent, stare non posse, propterea quod forma quanta esse, in partes dividi, & jam tota, jam mutila vel dimidiata dici non possit: Hic cum nulla elabandi rimula inveniatur, errorem errore potius cumulare quam veritate victas manus dare maluit. Hinc formas quasdam esse μερικὰς & divisibiles statuunt, à quibus una pars abesse queat, sic ut tota essentia non pereat sed remaneat, licet non integra, sed manca & imperfecta.

LXV.

Hac sententia Calvinianorum de formarum divisibilitate, licet absurdissimâ & falsissimâ, nunc ut verâ uti, & ex hac ipsorum sententia contra ipsos priorum Communicationem stabilire & ipsorum negativam evertere placet.

LXVI.

Si forma (ut statuunt Calviniani) est divisibilis, Eandem quantam esse oportet; quia omne divisibile est quantum. Si quanta est & divisibilis forma, conveniet eidem quantitas vel

καθ'

καθ' ἑαυτῶν & per essentiam, vel καθ' ἄλλο vel per communica-
tionem; plures enim modos habendi nec ipsi Calviniani dabunt.

LXVII.

Non autem per Essentiam, quia omnis forma consistit ἐν
αὐτῷ Arist. lib 2. Metaph. c. 7. Intensionem ac remissionem non
recipit; Scaliger Exerc. 12. sect. 2. nec patitur divisibilitatem, Idem
lib. 1. de plantis p. 93. sed est indivisibilis, Exerc. 106. sect. 2. Id quod
& saniores Calviniani negare non audent, Timpl. lib. 1. Met. c. 2.
quaest. 7.

LXVIII.

Ergo per Communicationem & propter unionem cum ma-
teria. Si hoc, qua scientia aut conscientia Communicationem
priorum Calviniani negare possint, mihi nondum liquet.
Si verò concedunt, ut certè concedere eos oportet, formam pro-
pter unionem cum materia fieri divisibilem, tum utique ipsam
nostram sententiam ipsi probant.

LXIX.

Aut Ergo Calviniani negativam suam de Communicatio-
ne priorum, aut affirmativam de divisibilitate formæ defe-
rant, quia utraque consistere nequit: Hæc enim contradictionem
involvere quilibet videt. Utrum verò tutius sit, ipsis Calvinianis
deliberandum relinquimus. Interea nos disputationi huic finem
imponimus, & argumenta, quæ in contrarium afferri solent, fu-
turo examini reservamus. Christo, Cujus humanæ naturæ di-
vina majestas communicata est, cujus caro majestate Dei-
tatis glorificata, Aug. contra Felician. c. 11. sit ho-
nor, laus & gloria in infinita
secula.

F I N I S.

Errata Thesi 9. pro hominis lege syllogismus. th. 10. pro frangenda, l. tin-
genda. th. 11. pro hon. l. Icon. th. 12. pro natum, l. nutum. th. 29. pro rectione lege
ratione.

WITTENBERG, Diss., ERG. B. D.,
1. 1612/1667

ULB Halle
005 377 20X

3

nicht verbewerten

W 177

Wilb. Felger
Buchbinderei
Bismarckstr. 8

B K 944

TIO

~~74~~ 64

F

,maximeq, con-
ione,

OPRIA

I ALTE-

COMMU-
SSINT.

ducente, Amplissi-
phica Collegio

iteberga

ca sibi assignato,
i subicit

FURMANUS

El. Fac. Philo-
unctus

ENTE
NICOLAO

tadiensi Franco,

mo M. DC. XIX.

19

